

.....									
	Kod ucznia								
			-			-			
	Dzień		Miesiąc			Rok			
pieczętka WKK	DATA URODZENIA UCZNI								

KONKURS HISTORYCZNY dla uczniów gimnazjów – e t a p r e j o n o w y

Demokracja: geneza – rozwój – współczesność. Wybrane zagadnienia z historii starożytnej oraz dziejów I, II i III Rzeczypospolitej

Drogi Uczniu,

przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Arkusz liczy 8 stron i zawiera 18 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Zespołowi Konkursowemu.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem lub piórem.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Nie używaj korektora. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz poprawną.
- Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscach do tego przeznaczonych.
- Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów możliwą do uzyskania za jego rozwiązanie.

Czas pracy:

90 minut

Liczba punktów możliwych do uzyskania:

96 pkt.

Pracuj samodzielnie. Powodzenia.

Zadanie 1.

max. **2 p.**

Uzupełnij:

Wypowiedź Demaratososa o Ateńczykach podczas spotkania z Kserksesem:

„Bo choć są wolni, nie są przecież bezwzględnie wolni; mają bowiem nad sobą pana, to jest , którego lękają się jeszcze o wiele bardziej niż twoi poddani ciebie”.

Zadanie 2.

max. **5 p.**

Uzupełnij:

Zgromadzenie Ludowe było w Atenach jedynym źródłem władzy:

- a) p r a w o d a w c z e j
- b)
- c)

Dla podjęcia decyzji przez ateńskie Zgromadzenie Ludowe wystarczyła obecność tysięcy obywateli.

Aby posiadać prawo uczestniczenia w Atenach w Zgromadzeniu Ludowym trzeba było:

- a)
 - b)
-

Zadanie 3.

max. **8 p.**

Uzupełnij:

Wyboru członków Rady Pięciuset dokonywano w Atenach poprzez na okres spośród obywateli, którzy ukończyli 30 lat i zgłosili swą kandydaturę.

Najwyższymi urzędnikami państwowymi w Atenach, sprawującymi władzę wykonawczą przez (podać ułamek np. $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{12}$) roku, byli stale obecni w mieście prytni w liczbie Prytanom przewodniczył zmieniający się epistates, który przechowywał pieczęć państwową oraz klucze do , gdzie znajdował się skarb publiczny. Epistates przewodniczył Radzie Pięciuset i Zgromadzeniu Ludowemu (Eklezji).

Najważniejszymi urzędnikami wojskowymi, których wybierało poprzez byli stratedzy.

Zadanie 4. Uzupełnij:

max. **5 p.**

Jakie konkretne oskarżenia mogły stać się powodem ostracyzmu czyli wygnania polityka na okres lat z Aten.

Kto i w jaki sposób podejmował decyzje o wygnaniu –

Czy majątek wygnanego polityka ulegał konfiskacie –

Zadanie 5.

max. **4 p.**

Przyporządkuj: A to, B to, C to, D to

A ludność obcego pochodzenia w Atenach zajmująca się handlem, rzemiosłem

B wolna ludność w Sparcie (Lacedemonie) zajmująca się rolnictwem, handlem i rzemiosłem

C podbita ludność Peloponezu, pozbawiona praw, będąca własnością państwa, zobowiązana do pracy na roli i oddawania daniny na rzecz Spartan

D pełnoprawni obywatele Sparty (Lacedemonu)

b metojkowie

a heloci

c Spartiaci

d periojkowie

Zadanie 6. Zaznacz znakiem „X” prawdziwe zdania

? **p.**

Najważniejszą rolę w rządzeniu państwem ogrywali w Sparcie eforowie i geruzja.	☐
Na Zgromadzeniu Ludowym w Sparcie najważniejsze decyzje podejmowano przez aklamacje.	☐
Oligarchia – (gr. <i>oligos</i> – nieliczny, <i>archo</i> – rządzą) to rządy najszlachetniejszych (dobrze urodzonych).	☐
W Sparcie panowała oligarchia o charakterze militarnym.	☐
Areopag był jedną z najważniejszych instytucji państwowych w Sparcie	☐

? (Otrzymujesz „1 punkt” za każdy poprawnie postawiony znak X, natomiast za postawiony źle tracisz „1 punkt”.)

Zadanie 7.

max. **6 p.**

Podpisz ilustracje (są ze sobą powiązane – dotyczą tego samego miasta i okresu).

- [polityk],
w okresie jego największych
wpływów / 444–429 /
[polis] stały się
pierwszą potęgą Hellady.

- wzniesiona w tym okresie świątynia
(nazwa)
na

- posąg bogini
opiekunki polis wewnątrz świątyni,
- twórcą posągu był

Zadanie 8. Uzupełnij:

max. **6 p.**

Republika została ustanowiona w Rzymie w r. p.n.e. w wyniku obalenia króla etruskiego Trakwiniusza W republice najwyższymi urzędnikami sprawującymi m.in. władzę wojskową byli dwaj, wybierani przez na okres

Najważniejszą instytucją decydującą o najistotniejszych sprawach był jednak, w którym zasiadali dożywotnio, po skończeniu kadencji urzędnicy sprawujący poprzednio najwyższe urzędy.

Zadanie 9.

max. **5 p**

Dlaczego zarówno w Helladzie, jak i w Rzymie urzędnicy sprawowali urzędy kolegialnie, a ich kadencja była krótka ?

Kim byli i jaką władzę dysponowali dyktatorzy w okresie istnienia republiki rzymskiej ?
.....
.....

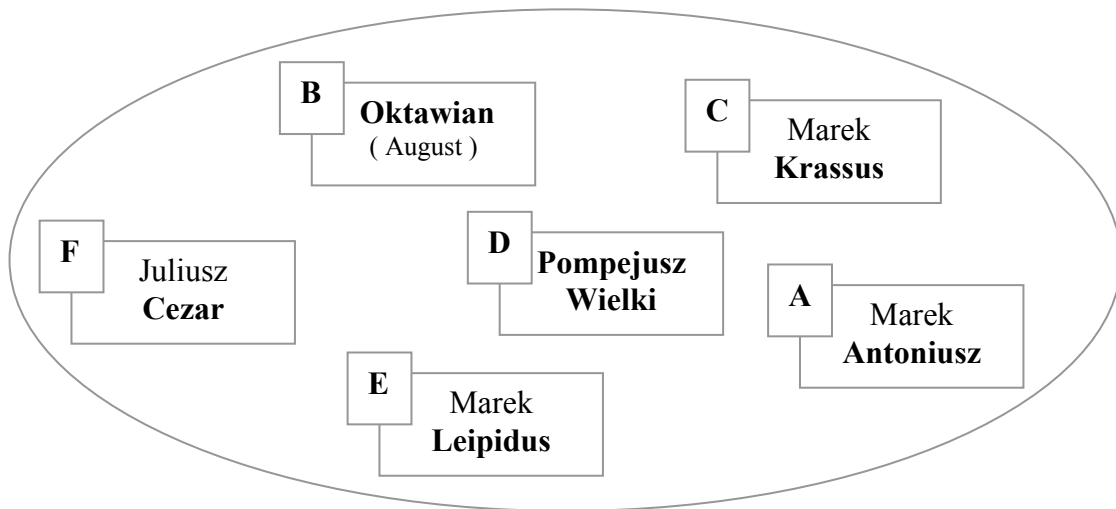
Napisz, którzy urzędnicy byli nietykalni i dysponowali prawem veta wobec decyzji innych urzędników i senatu ? –

Jaką warstwę społeczną reprezentowali ? –

Zadanie 10.

(2 p. + 2 p.) max. **4 p.**

Podaj skład I i II triumwiratu wpisując odpowiednie litery.

I triumwirat			
--------------	--	--	--

II triumwirat			
---------------	--	--	--

w przypadku jednej błędnej odpowiedzi nie otrzymujesz punktów.

w przypadku jednej błędnej odpowiedzi nie otrzymujesz punktów

Zadanie 11.

(4 * 2 p)

max. **8 p.**

Wymień cztery przyczyny upadku cesarstwa rzymskiego w V w. n.e.

(krótko wyjaśnij jaki wpływ miała podana przez Ciebie przyczyna na upadek cesarstwa rzymskiego)

- 1
- 2
- 3
- 4

Zadanie 12.

max. **6 p.**

Napisz co zawierały przywileje:

cerekwicko-nieszawski (1454 r.) wydany przez króla 1 p.

.....
.....
.....
..... 2 p.

konstytucja Nihil novi uchwalona na sejmie radomskim (..... rok) 1 p.

.....
.....
.....
..... 2 p.

Zadanie 13.

max. **3 p.**

Jak nazywało/a/ się w Polsce:

a) nadanie szlachectwa (przyjęcie do stanu szlacheckiego) przez króla (od pocz. XVII w. wyłącznie przez sejm) osobie nie mającej szlacheckiego przodka – 1 p.

b) nadanie cudzoziemskiemu szlachcicowi przez króla (od poł. XVII w. wyłącznie przez sejm) szlachectwa polskiego – 1 p.

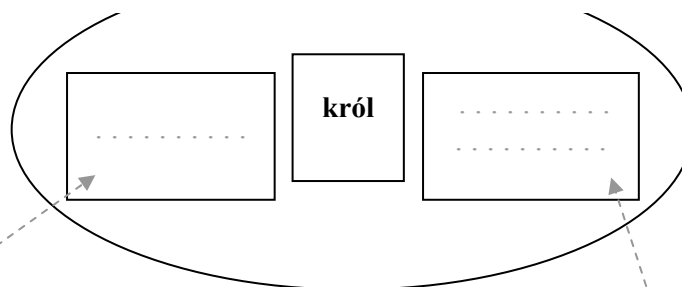
c.) szlachta nie posiadająca majątku ziemskiego – 1 p.

Zadanie 14. Uzupełnij:

max. **7 p.**

Struktura Sejmu walnego

ze względu na pełnione urzędy
..... i katolicycy,
ministrowie: i podkanclerz,
marszałek, podskarbi oraz
..... i kasztelanowie
zasiadali w

wyberani m.in.
na sejmikach ziemskich zasiadali w ...

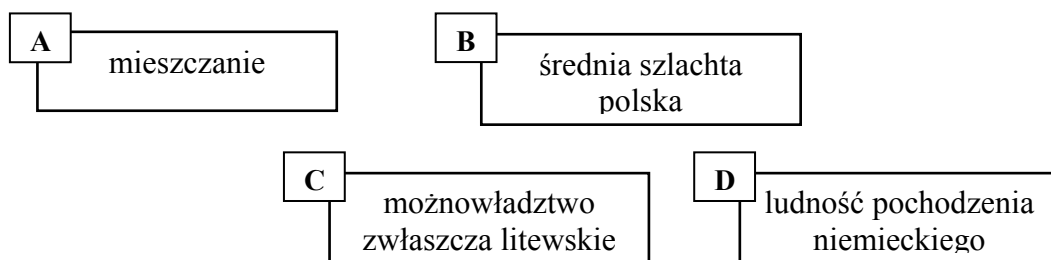

Zadanie 15.

max. **4 p.**

Kto najczęściej przyjmował nowe wyznania w Polsce w XVI w.

(dopisz odpowiednie litery A, B, C, D)

I | **luteranizm** |

w przypadku udzielenia jednej błędnej odpowiedzi nie otrzymujesz punktów

II | **kalwinizm** |

w przypadku udzielenia jednej błędnej odpowiedzi nie otrzymujesz punktów

Zadanie 16.

max. **8 p.**

Przeczytaj tekst źródłowy, a następnie odpowiedz na pytania i uzupełnij zdania

(Musisz wykazać się wiedzą wykraczającą poza tekst, żeby zdobyć maksymalną ilość punktów)

„A iż w Rzeczypospolitej naszej jest niezgoda niemata w sprawie religii chrześcijańskiej, zapobiegając temu, aby z tej przyczyny między ludźmi rozterka jaka szkodliwa nie wszczęła, którą po innych królestwach jaśnie widzimy, obiecujemy to sobie wspólnie, za nas i potomnych naszych na wieczne czasy pod rygorem przysięgi [...], iż którzy jesteśmy różni w wierze, pokój między sobą zachować a dla różnej wiary i odmiany w kościołach krwi nie przelewać, ani nie karać konfiskatą dóbr, poczciwością [pozbawieniem czci], więzieniem i wygnaniem i zwierzchności żadnej ani urzędowi do takowego postępowania żadnym sposobem nie pomagać”.

Cyt. za: *Historia. Teksty źródłowe*, red. S. Sierpowski, Warszawa 1998, s. 102.

Z jakiego aktu pochodzi zamieszczony tekst ?

– z aktu 1p.

Uzupełnij: Akt został przyjęty w roku , w okresie bezkrólewia, po śmierci

króla na sejmie [nazwa, rodzaj sejmu] 3 p.

Co gwarantował akt

.....

 max. 2 p

i jakim wydarzeniem – do których dochodziło w Europie – miał zapobiec?

.....

 max. 2 p

Zadanie 17.

max. **4 p.**

Uzupełnij zdania dotyczące Sejmu Wielkiego i Konstytucji 3 maja

Konstytucja 3 maja została uchwalona nie na drodze głosowania ale poprzez 1 p.

Po zaprzysiężeniu nowej Ustawy Rządowej przez króla Stanisława Augusta zwolennicy Konstytucji udali się do, gdzie wszyscy uroczyście ponowili przysięgę. 1 p.

W dniu maja 1791 r. przeciwnicy uchwalonej Konstytucji 3 maja – posłowie i senatorzy (*podaj ilu łącznie*) – doprowadzili do wpisania protestu do akt grodzkich.

2 p.

Zadanie 18.

Wymień zasady ustrojowe które wprowadzała Konstytucja 3 maja:

max. **6 p.**

1
2
3
4
5
6

SUMA UZYSKANYCH PUNKTÓW: